

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НТУ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра філософії і педагогіки**

ГУМАНІТАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ

УДК 101.1

Г 91 Гуманітарні дослідження студентів / Збірка студентських тез доповідей [Текст] / Під заг. ред. Ю.О. Шабанова – Д.: ДП, 2021. – 38 с.

У збірнику представлено результати філософської рефлексії студентів та аспірантів НТУ «Дніпровська політехніка» щодо актуальних питань світоглядного виміру духовності, соціокультурних запитів сьогодення та нагальних проблем університетської освіти.

УДК 101.1

© НТУ «Дніпровська
політехніка», 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НТУ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра філософії і педагогіки

ГУМАНІТРАНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ
Збірка тез доповідей студентів
на засіданні Дискусійного клубу «Перспектива»

1 жовтня 2021 року

Дніпро
2021

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

Ковтун Л.В. ПРОБЛЕМА РОЗУМІННЯ ФІЛОСОФСЬКОГО ТЕКСТУ.....	4
Коваленко Р.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ КОГНІТИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ МОВИ, ЯК ІНСТРУМЕНТА ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ МІЖ ЛЮДЬМИ.....	6
Горобець Д.М. ЧАС У ФІЛОСОФІЇ ПОСТМОДЕРНІЗМУ.....	8
Базима А.Д. ГРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН	10
Горобець Д.В. ПЛАТОН ТА ВНУТРІШНІ ПЕЧЕРИ ЛЮДИНИ.....	11
Кочет А.В. ТОМАС ГОББС І СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	13
Одинець О.А. ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ ЛЮДИНИ ЦІЛІСНОЇ.....	15
Савицька А.А. СОКРАТ. ВТЕЧА З В'ЯЗНИЦІ І МЕТОДИ ДЛЯ ПОШУКУ ІСТИНИ.....	17
Федоряк О.І. ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ІММАНУЇЛА КАНТА.....	19
Шпак Г.Г. «СТЕРЕОТИПИ КРАСИ».....	20

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Пархоменко Є.М. ФЕНТЕЗИ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ.....	22
Кшевецька В.В. МІФИ СУЧАСНОСІ: У ЩО ВІРИТЬ ЛЮДИНА СЬОГОДНІ.....	24
Твердохліб А.А. РИТУАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ПІЗНАННЯ ІНШИХ КУЛЬТУР.....	26

ПЕДАГОГІКА

Качурін В.О. СУЧАСНІ ФОРМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.....	30
Клименко Д.В. РОБОТА З СИСТЕМОЮ UNICHECK.....	32
Тоффан В.В. «ЦЕНТРОВАНІСТЬ» ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ..	34

ФІЛОСОФІЯ

Ковтун Л. В.

аспірантка 4 року навчання,
ОНП «Філософія»

Науковий керівник: проф. Шабанова Ю. О.

ПРОБЛЕМА РОЗУМІННЯ ФІЛОСОФСЬКОГО ТЕКСТУ

Зародження мови філософії відбувається під час створення перших філософських трактатів давньогрецькою в часи ранньої античності. В класичний період, антична філософія стає сферою системного оформлення космологічних уявлень про Всесвіт та його структуру, що супроводжувалось створенням власного понятійного апарату, способу висловлення думки та донесення її до читача.

В процесі формування наукового простору виникає потреба до поширення знань на території, охопленій іншими мовами та культурами, що викликає необхідність залучення перекладу, як засобу для спрощення процесу передачі та сприйняття знань іншомовними спільнотами. Філософська мова виступала підґрунтям для формування науково-понятійного апарату науки та тривалий час не містила явних відмінностей. Виникнення істотних розбіжностей споглядається в період дисциплінарного оформлення наук, зокрема природознавчих.

Так, П. Содомора в своїй праці «Філософські терміни: позначення і семантика в перекладі та поясненні» зазначає як властиве, прагнення перекладного слова до функціонування як аналогу сприйняття контексту перекладачем. Дослідник наполягає на необхідності передбачення сучасним перекладачем несумісностей між первинним (латинським) та вторинним (англійським, українським тощо) значенням слова, яких не можливо уникнути. Це прагнення зумовлено структурністю тексту, «що несе ідеї у широкому

семіотичному значенні слова, тобто має за собою приховану інформацію» [1, с. 111-112].

На наш погляд варто зупинитися на трактуванні латиномовного тексту як першоджерела для перекладу іншими мовами. Класичні європейські університети, які тривалий час вели викладання латиною, залишали курс латини як той, що дозволить студентам та науковцям отримати доступ до першоджерельних знань епохи античності та середньовіччя. Крім власне лінгвістичних знань вивчення латини охоплює історичний, культурологічний, а також філософський аспект мови, який і є власне цільовим. Ліфанова Т. наголошує, що вивчення латини формує у студентів-філософів здатність до використання у професійній діяльності основних елементів латинської мови і латинської філософської термінології.

«Вивчаючи латинську мову легко переконатися в тому, що одні поняття, категорії в ході історичного розвитку зберігають смислову стійкість, інші - кардинально змінюються» [2, с. 189-190].

Особливістю ж діяльності перекладача є збереження сенсу в контексті нового мовного світу, висловленого по-іншому. «Тому всякий переклад вже є тлумаченням; можна навіть сказати, що він є завершенням цього тлумачення» [4, с. 447-449].

До специфіки філософського тексту можна віднести його інформативність та наявність в ньому певного сенсу. Найчастіше в такому тексті закладено він глибший, ніж вбачається на перший погляд. Текст потрібно читати «між рядків», знаходячи те, що приховано за словами. Також філософський текст варіативний, багатогранний, незавершений, що сприяє породженню смислів. До того ж він обов'язково вирішує філософську проблему. Саме її виявлення та вирішення свідчить про розуміння філософського сенсу.

Перелік джерел посилань:

1. Содомора П. А. Філософські терміни: позначення і семантика в перекладі та поясненні / Нова Парадигма, № 129. - К., 2016. - С. 111-112.
2. Лифанова Т. Ю. Латинский язык: к основам философской терминологии / URL: [https://www.kaznu.kz/content/files/pages/folder1800/Лифанова%20Т.Ю.%20\(2\).pdf](https://www.kaznu.kz/content/files/pages/folder1800/Лифанова%20Т.Ю.%20(2).pdf) Дата звернення: 16.09.2021 – С. 189-190.
3. Гадамер Х.-Г. Истина и метод: Основы философской герменевтики. М.: Прогресс, 1988. – с. 447-449

Коваленко Р.О.,
студент 4-го курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: проф. Шабанова Ю.О.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ КОГНІТИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ МОВИ ЯК ІНСТРУМЕНТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мова — невід'ємний та найстаріший інструмент передачі інформації, що постійно поліпшується, модифікується, ускладнюється, але разом з ускладненням цього інструмента, зростає і ускладнення когнітивного сприйняття мови, що породжує деякі пізнавальні проблеми, які є актуальною проблемою сучасної людини. Дослідження когнітивних проблем допоможе винайти способи та методи для їх вирішення, що у майбутньому підвищить рівень порозуміння між людьми.

Одними з перших, проблему когнітивного сприйняття мови почали підіймати античні філософи: Фалес Мілетський, Зенон Елейський, Філіт Косський, Діодор Кронос, Аристотель, Платон у своїх апоріях та парадоксах, що дає нам змогу побачити тогочасний рівень сприйняття та розуміння мовних процесів на добу античної цивілізації. Питання, що почав підіймати ще Зенон, більш детально розглядає Бертран Рассел, та у ході дослідження формулює концепцію у якій роль логіки та філософії інтерпретується як логічний аналіз мови, в якості мовної терапії.

Але якщо Зенон та інші античні філософи зображували проблеми когнітивного сприйняття через апорії та парадокси, то Аристотель формулює категорії сприйняття та оцінки, виводячи їх з граматики.

Проте, Платону не вдалося дати оригінальну відповідь на питання про співвідношення мови і мислення, чому перешкоджала його ідеалістична філософська доктрина, а також діалектична (діалогічна) форма міркувань, яка підвищувала модальність відповідей. Або, як пише Д. Баррел, новий спосіб дискурсу, обраний Платоном, спонукає його відмовитися в області філософії від пошуку точних і остаточних відповідей (визначень) на поставлені питання, але зате спонукає вибирати модальні відповіді [2, с.18].

Значний внесок в питанні філософії мови зробив Л. Вітгенштейн, який в «Логіко-філософському трактаті» вбачав завдання філософії в проясненні слів, пізніше в «Філософських дослідженнях» він висуває поняття «мовної гри», в якому підкреслюється, що значення слів зумовлено слововживанням, тобто звертає увагу на прагматичний характер мовних значень, а використання мови трактується їм як вид мовної активності [1, с.212].

Наприкінці 20-го ст. предметом вивчення стала не просто мова як активність мислення, а й мова, як мовна комунікація і всі форми використання мови, як способи дії, що формують континуум сенсів. Надані форми володіють полісемічнвстю та омонімією, що не редуковані до однозначних та ідеально-об'єктивних значень і передбачають в якості засобу свого вираження фігуральний вислів, метафори і стежки. Поряд з логічним аналізом мови в аналітичній філософії розвиваються концепції герменевтичної інтерпретації мови (Г.-Г.Гадамер і П.Рікер), трансцендентальна прагматика К.О.Апеля, теорія комунікативної дії Ю.Хабермаса, структурний психоаналіз Ж. Лакана, які роблять предметом свого дослідження мовні висловлювання, мовні комунікації, прагматику і семантику мови [1, с.213].

Отже ми розглянули основні проблеми когнітивного сприйняття та бачення цих проблем філософами з античності и до нашого часу. Таким чином

усвідомивши загальний погляд на мову, можна стверджувати дискурсивний процес проблематики когнітивного сприйняття мови.

Перелік джерел посилань:

1. Огурцов А.П. Философия науки. Вып.6 М.: ИФ РАН, 2000.
2. Жоль К.К. Мысль. Слово. Метафора. Проблемы семантики в философском освещении. – К.: Наукова думка, 1984. – 304с.
3. Яновська С. А. подолані в сучасній науці труднощі, відомі під назвою «апорії Зенона»? // Проблеми логіки. - М. 1963. - С. 116-136.
4. Russell B. *Mysticism and Logic, and Other Essays*. P. 90.

Горобець Д. М.

студент 4 курсу,
ОП «Філософія»

Керівник: доц. Тарасова Н.Ю.

ЧАС У ФІЛОСОФІЇ ПОСТМОДЕРНІЗМУ

Час – найважливіший побутовий феномен, без осмислення якого не обходиться жодна хоч скільки-небудь значуща філософська концепція, а погляди на час характеризують філософські епохи. У зв'язку з цим надзвичайно цікавим здається аналіз найсучасніших філософських уявлень про час, особливо уявлень філософського постмодернізму, що зосередив свою увагу на складності і перманентної мінливості соціального світу. Філософський постмодернізм, проповідуючи відмову від колишніх ідеалів, заперечує саму можливість «достовірності і об'єктивності», не може не відмовлятися і від традиційного розуміння часу [1]. Істинний ідеал постмодерністів - це хаос, іменований Ж. Делезом «хаосмосом», первісний стан неупорядкованості, нескутих можливостей.

Найцікавішим для аналізу може здатись, що для «постмодерністської чутливості» характерне відчуття світу як хаосу, де критеріїв цінностей не існує. В постмодерністському дискурсі центр – фікція, а істина замінена ілюзією, симулякром, копією ніколи не існуючого оригіналу [2]. Будь-яка подоба порядку потребує негайної деконструкції - звільнення сенсу шляхом

заміни фундаментальних філософських понять [1], і саме деконструкція стає універсальним методом постмодернізму. У процесі деконструкції відбувається розкладання традиційної структури, а істину можна розглядати «як якийсь «ансамбль», який був сконструйований» [3]. Як результат, всякі традиційні уявлення стають безглуздими, а час теж стає фікцією, симулякром, властивістю свідомості, уявленням.

Актуальність цієї проблеми полягає в тому, що невизначеність і множинність поглядів на час зближують філософський постмодернізм і філософську постнекласику. Справді, і постнекласична наука, і постнекласична філософія теж відмовилися від традиційного і однозначного розуміння фізичного часу і давно позбавили його класичних атрибутів [4]: первинності (воно може покладатися емерджентним), односпрямованості («стріла часу», за І. Пригожиним, – лише термодинамічний ефект [5]), безперервності (у квантовій термодинаміці існують моделі дискретного часу, а відповідно до теорії струн час має структуру), абсолютності (з часів теорії відносності час пов'язаний зі спостерігачем [6]).

Подібна невизначеність онтологічних властивостей часу пов'язана з його надзвичайною складністю, гарантованою найсучаснішими природничо-науковими результатами. І складність ця тільки збільшується, якщо мова заходить про соціальні часи, що залежать від фізичного і пов'язаних, крім усього іншого, і з соціальними практиками. З цієї точки зору, постмодерністські погляди на час можуть виявитися вельми корисними і для сучасної фізики і, на перший погляд, цілком здатні збагатити і філософію, новими революційними ідеями.

Перелік джерел посилань

1. Руднєв В. Словник культури ХХ століття. М., 2001. 608 с.
2. Бодрійяр Ж. Символічний обмін і смерть. М., 2000. 387 с.
3. Дерріда Ж. В Москві: деконструкція подорожі. М., 1993. 199 с.

4. Афанасьєва В.В., Пилипенко Е. А. Онтологія часу // Вісн. Волгоград. держ. ун-ту. Філософія. Соціологія та соціальні технології. 2014. Т. 4, Вип. 24. С. 6-14.
5. Пригожин І. Перевідкриття часу // Пит. філософія. 1989. № 8. С. 3-19.
6. Пилипенко Є.А. Час: Постнекласична онтологія // Вид. Саратов. Держ. ун-ту. Філософія. Психологія. Педагогіка. 2015. Т. 15, Вип. 1. С. 53-58.

Базима А.Д.
Студентка 3 курсу
ОП «Філософія»
Керівник: доц. Тарасова Н.Ю.

ГРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Феномен гри включає в себе широке коло діяльності в світі живої природи, яка характеризується особливим задоволенням від самої ігрової діяльності, пов'язаної із особливими формами переживання. Розгляд ігрової концепції культури, спрямований на виявлення універсального і специфічного, що дозволяє не тільки осмислити феномен гри та її природи, а й визначити стан і перспективи ігрової складової сучасної культури.

Актуальність теми обумовлена потребою соціально-філософського осмислення гри людини як специфічного соціокультурного феномена, в якому рельєфно проявляються здатність людини вписатися в соціальну систему і зберегти власне «Я», його духовні і моральні ресурси. Гра представляється як дію сукупності матеріальних і духовних сил, які відновлюють соціальну сутність людини. Вона виступає творчою силою, що дозволяє суб'єкту гри розширити діапазон особистісного буття, вписатися в соціальну систему і проявитися в ній.

Граюча людина немислима без прийняття відповідальності за свої рішення. Самоактуалізуючись а грі, людина знімає покров «святості» з системи цінностей і ціннісних орієнтацій, що передбачає ініціацію її діяльності. Така людина контролює кордони гри, щоб не допустити

розширення ігрових практик у власному житті, з метою збереження гранично відповідального, адекватного ставлення до неігрових рівнів буття.

Гра людини відображає життєво важливі для неї цілі. Ігри, які обираються людиною, вказують не тільки на її соціокультурний тип, але і на ступінь духовного і морального розвитку. Гра збільшує ступінь свободи суб'єкта, дозволяючи йому в умовно-символічній формі освоїти соціальний простір.

Перелік джерел посилань

1. Апресян Р.Г. Понятие общественной морали: опыт концептуализации. // Вопросы философии. – 2006. - № 5. – С. 13-29.
2. Гнасуну Б. Резони, правила, права // Філософська думка. – 2009. - № 4. – С.67-74.
3. Гусейнов А.А. Возможно ли моральное обоснование насилия? // Вопросы философии. – 2004. - № 3. – С.15-28.
4. Іванова-Геогієвська Н. Сендиментація смислів у культурі та відповідальність пам'яті // Філософська думка. – 2009. - № 1. – С. 27-42.
5. Малахов В.А. Три етики: к типологии этического сознания // Малахов В.А. Уязвимость любви. – К.: Дух і Літера, 2005. – С. 121-129.
6. Мильдон В.И. Индивидуализм и эгоизм (введение в современную этику) // Вопросы философии. – 2008. - № 6. – с. 43-55.
7. Потребчук А. Справедливість покарання // Філософська думка. – 2005. – № 5. – С.111-123.
8. Розин В.М. Конституирование себя и реальности как способ жизни новейшей европейской личности и философа // Вопросы философии. – 2009. - № 7. –С. 91-106.

Горобець Д.В.,
студент 3-го курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: доц. Тарасова Н.Ю.

ПЛАТОН ТА ВНУТРІШНІ ПЕЧЕРИ ЛЮДИНИ

За Платоном печера – це чуттєвий світ, в якому живуть люди. Подібно в'язням печери, вони вважають, що завдяки органам почуттів пізнають істинну реальність. Однак таке життя – всього ілюзія. Від істинного світу ідей

до них доходять тільки смутні тіні. Філософ може поділитись знаннями, який він отримує, наприклад про світ ідей (лише уявлення), але в цьому нема ніякого сенсу, бо натовп, нажаль, не зможе зрозуміти його, тому що він не може відірватись від ілюзій повсякденного сприйняття. Тому Платон зазначає : «Коли з кого-небудь з них знімуть кайдани, змусять його раптом встати, повернути шию, пройтися, глянути вгору - в бік світла, йому буде болісно виконувати все це, він не в силах буде дивитися при яскравому сяйві на ті речі, тінь від яких він бачив раніше. І як ти думаєш, що він скаже, коли йому почнуть говорити, що раніше він бачив дрібниці, а тепер, наблизившись до буття і звернувшись до більш справжнього, він міг би знайти правильний погляд? Та ще якщо стануть вказувати на ту чи іншу миготящу перед ним річ і задавати питання, що це таке, і до того ж змусять його відповідати! Чи не вважаєш ти, що це вкрай його ускладнить і він подумає, ніби набагато більше правди в тому, що він бачив раніше, ніж в тому, що йому показують тепер» [с 2-3].

Цією цитатою я хочу довести, що Платон від імені Сократа говорить своїм співбесідникам-учням – пізнання це завжди невпинні зусилля у пошуку сутності буття. Тому державою має керувати філософ, ті люди, які досягнули сутність буття, пізнавши ідею Блага. Невипадково міф про печеру був частиною діалогу Платона «Держава», де він міркує, чому саме філософи повинні бути головою влади.

Людина, яка знаходиться у печері не відчуває жодних страждань з приводу своєї прикутості, і з живим, можна сказати, неослабним інтересом розглядає тіні, які проходять у неї перед очима. Головна проблема в тому, що вона нібито пізнає - світ, але це не так. Тобто, печера Платона – це місце, де шукають істину, яку не здатні знайти, живучи в світі чуттєвих речей.

Головна проблема сучасності полягає в тому, що практично усі люди є заручниками цієї самої печери – заручниками світу чуттєвих ілюзій. І все ж таки, як вибратися звідти? Як писав Платон, людина, зняла кайдани, бо

подивилася на речі під яскравими проміннями Сонця. Вона побачила істинну сутність речей, Спочатку людина запанікує або навіть відмовиться від того істинного знання. Адже її світогляд здається «правильним». Вона навіть може повернутися до печери, де вона бачила, на її думку, істинне.

Але вихід з печери можна знайти, за умовою того, що людина зможе зняти «кайдани» чуттєвого світу, хоча б наскільки, наскільки це дозволяють її можливості, Оскільки окрім «пристрасної» складової душі, яка тягнеться до плотських насолод і відволікає від високих спонукань як вважав Платон, у людини є «розумна» складова, що допоможе осмислити не важливість чуттєвих речей, і навпаки, істинність ідей Блага, справедливості, мужності, поміркованості, краси.

Перелік джерел посилань:

1. Чанышев А. Н. Курс лекцій по древней философии . М., 1981. С. 34-43
2. Платон. Государство., М., 2001. К. 7, С. 1-13

Кочет А.В.
студент 3 курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: доц. Тарасова. Н.Ю

ТОМАС ГОББС І СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасній науковій літературі науковий доробок Т. Гоббса є малодослідженим. Більшість дослідників загострюють свою увагу виключно на вже відомих фактах та висловах. На думку А. Едвардса, «Гоббс намагався захистити те, що було вже представлено в англійській політичній традиції» [1, с. 59].

Згідно з думкою Гоббса людині в її «природному стані» була властива агресивність, так звана характерна риса «Війни всіх проти всіх». Однак потім

людина переходить у «суспільний стан», що супроводжується укладанням «суспільного договору», який передбачав, зокрема, наявність механізму, що гарантує виконання положень цього «договору» і, відповідно, гарантує покарання тих хто порушить його положення. Як такий механізм Гоббс пропонував розглядати суверена, що складається з колективного або одноосібного правителя. Цей механізм, згідно з думкою Т. Гоббса, буде реалізований завдяки всім членам суспільства (зацікавленим у виконанні договору) за допомогою передачі своїх повноважень суверену, а останній буде виступати гарантом дотримання положень договору.

Насправді люди спочатку бояться один одного, стверджує Т. Гоббс. У знаменитій другій примітці до другого параграфа першого розділу першої книги трактату «Про громадянина» він дає вичерпні роз'яснення «Я розумію під словом «страх» певне передбачення майбутнього зла, але ніяк не вважаю прагнення до втечі єдиною властивістю страху, той хто переляканий, схильний також до недовіри, підозрливості, обережностей, які дозволили б не боятися» [1, с. 59].

Фундаментальний страх являє собою, іншими словами, не подію (переляк), але стан, подібно до того, як і війна, За Гоббсом це не битва (подія), але стан (постійно позначається воля до боротьби шляхом бою). Цей страх по суті нездоланий. Тому мислитель заявляє, що всі людські об'єднання ґрунтуються на страху і ніяк не на взаємній довірі і взаємодопомозі. Звідси страх стає передумовою людської діяльності, спрямованої на пошуки запобіжних заходів, а саме створення такого суспільства, у якому людина відчуває себе захищеною. «Поза державою — панування пристрастей, війна, страх, бідність, самотність, , невігластво, дикість, у державі - панування розуму, мир, безпека, багатство, взаємодопомога витонченість, наука, доброзичливість» [2, с. 374)

Якщо проблеми Гоббса реальні, а його рішення переконливі лише частково, куди ми підемо? Є підстави вважати, що це центральне питання

сучасної політичної думки. Не буде ніяких сумнівів в тому, що мирне співіснування - одне з найбільших благ людського життя, гідне безлічі незручностей, жертв і компромісів. Але ми навряд чи можемо погодитися з тим, що, оскільки людське судження слабе і помилкове, може бути тільки один суддя в цих питаннях - саме тому, що цей суддя дійсно може виявитися дуже помилковим.)

Т. Гоббс вважав свободу природним станом, простором природних відносин, у якому розгортаються події індивідів, які слід підпорядковувати владі держави, оскільки ніким не обмежена свобода веде до загальної ворожості і насильства. Більшість теорій філософа є недосяжними в сучасному суспільстві.

Перелік джерел посилань

1. Edwards A. Interpreting Modern Political Philosophy: from Machiavelli to Marx / ed. by A. Edwards and J. Townshend // Palgrave Macmillan Limited. – 2002. – P. 41-60.
2. Гоббс Т. О громадянине / Т. Гоббс // Собрание сочинений : в 2 т. – М. : Мысль, 1989. – Т. 1. — 1989 — С. 270-507.
3. Гоббс Т. Левиафан, или Материя, форма и власть государства церковного и гражданского / Т. Гоббс // Сочинения : в 2 т. – М.: Мысль, 1991. — Т. 2. — 1991. – 547 с.

Одинець О.А.,
апірантка 1-го року навчання,
ОНП «Філософія»
Науковий керівник: проф. Шабанова Ю.О.

ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ ЛЮДИНИ ЦІЛІСНОЇ

В першій чверті ХХІ ст. розвиток людини приходить до синтезуючої фази узагальнення всього попереднього інтелектуального, соціального та духовного досвіду, відчуваючи потребу в новій якості цілісного світосприйняття. Доба постмодерну, проходячи крізь плюралістичні

прояви різновекторних філософських пошуків, «привертає увагу до змін, що відбуваються у сучасному світі: в соціокультурній реальності, інтелектуальній, науковій та художньо-естетичній сферах» [1]. Для нього характерні відмова від онтології, від логічної системності тесту та теоретизування, вичерпання віри в прогрес в якості фактору перетворення світу, відмова від лінійного мислення та універсальної мови, звернення до феномену «подвійної присутності». Посмодернізм не проти віри в будь-яку ідею, але він проти абсолютизації або домінування її над іншими [2]. Людина виступає об'єктом міждисциплінарних досліджень, що прагнуть реконструювати цілісну єдність всіх сфер антропо-буття.

Ця тенденція простежується в трансформаційних зрушеннях в сучасній медичній антропології, що прагне відновити не тільки єдність тілесного, душевного та духовного, а й єдність теологічного, космологічного та природного в людині. Виходячи цього актуалізується концепція холістичної медицини (холізм з грец. ὅλος (holos) — цілий, увесь), яка розглядає людину цілісно, об'єднуючи традиційні і нетрадиційні підходи до свого здійснення. Холістичне бачення людини, бере до уваги всі потреби людини, не тільки фізичні, але і психологічні, соціальні, і розглядає їх як єдине ціле.

Важливим напрямком в наукових дослідженнях холістичного підходу в сучасних умовах, на нашу думку, є пошук інтеграційних моделей і причинно-системного аналізу. Сучасний холістичний підхід, поєднуючи частини системи людини в одне ціле має враховувати глибинну мету її існування на основі причинно-наслідкових зв'язків. Вдалою спробою осмислення цілісного підходу та причинно-наслідкових зв'язків представлено В. Поляковим [3], у започаткованій ним міждисциплінарній сфері науки - універсології (Універсум - лат.universum, філософське поняття, що позначає «світ як ціле», або «все існуюче»).

Синтезуючи досвід світової культури і спираючись на трактати великих мислителів минулого, таких як Платон, Аристотель, К. Юнг, О. Блаватська, О. Реріх, А. Бейлі, а також дослідників сучасної доби, таких як Л. Виготський, К. Левін, О. Леонт'єв, В. Франкл, універсологія викриває чіткі взаємозв'язки в побудові світу з життєвим світом людини (в тому числі його здоров'я) - як підсистеми світу: вказуючи на космізм людини, його внутрішнє прагнення до вищих цінностей, духовного становлення та душевного збагачення[4].

Таким чином можна стверджувати, що у сучасному розумінні цілісність - це не тільки з'єднання частин в синтетичну єдність, а й набуття нового рівня холізму, забезпеченого глибинною метою людського самоздійснення в єдності причинно-наслідкових зв'язків в системі Світобудови.

Перелік джерел посилань:

1. Ярошовець В.І. Історія філософії. Підручник. – К.: Знання України, 2004. – С. 5
2. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: Сучасні комунікативні вчення, навч. пос. – Д.: НГУ, 2010. – 96 с.
3. Поляков В.А. Філософія життя. Путь творення. – М. 2010. 103с.
4. Одинець О.А. Проблема ідеалу і ціннісних орієнтирів у вихованні та оздоровленні людини / Універсалії науки та освіти: формування світогляду особистості нової епохи: матеріали 4-ї Міжнародної наук. конф. – Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 144 с. С.121-124.

Савицька А. А.
Студентка 2 курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: доц. Захарчук О.Ф.

СОКРАТ. ВТЕЧА З В'ЯЗНИЦІ І МЕТОДИ ДЛЯ ПОШУКУ ІСТИНИ

Майбутній філософ навчався самостійно. Він збирав молодих людей, які жадали отримати нові знання. Проводив бесіди на прогулянках, площах, впливаючи на оточення.

Його життєпис вели слухачі, учні і друзі, оскільки сам він нічого не записував. Він розмовляв з людьми, з різних соціальних класів, і для кожного прагнув так поставити питання, щоб співрозмовник зміг правильно зрозуміти сенс сказаного. Питання змушували співрозмовника думати.

Бесіди з бажаними привели його у в'язницю. Йому було пред'явлено звинувачення в антидержавній діяльності і служінні демонові. Демоном називався внутрішній голос, що підказує філософу міркувати та думати. Він відмовився втекти з в'язниці, незважаючи на план втечі, організований його учнями і соратниками. Філософ випив з кубка, в якому була отрута, що паралізує дихання.

Головна ідея сократичного методу полягає в пошуку істини через бесіду, або суперечка. Метод заснований на двох частинах. Сократичний метод заснований на систематичних питаннях, що задаються співрозмовнику, метою яких було привести його до розуміння власної неосвіченості. Це іронія. Головне в ньому-знайти істину через розкриття протиріч. Майевтика продовжує і доповнює сократичний метод.

Перелік джерел посилань

1. Королева, Л. Д. Диалектический метод Сократа
<http://lib.sportedu.ru/GetText.idc?TxtID=1028>
2. Сократ. Жизнь. Философия. Цитаты
<https://www.nur.kz/family/school/1813253-sokrat-biografia-filosofia-citaty/>

Федоряк І.О
студентка 4-го курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: проф. Осипов А.О.

ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ІММАНУЇЛА КАНТА

Кант залишив по собі значну наукову і філософську спадщину, в якій відбився його неймовірно широкий діапазон інтересів. Він читав лекції і публікував роботи з фізики, математики, географії. Але головною направляючою його життя була філософія.

Найбільш значимі філософські роботи Іммануїла Канта - це «Критика чистого розуму» (1781 р.), «Критика практичного розуму» (1788 р.) і «Критика здатності судження» (1790 р.). З точки зору Канта, дослідження меж людського пізнання повинно передувати вивчення всіх інших філософських питань. Тому свою працю Кант присвятив пошукам відповідей на головні, на його думку, філософські питання: «що я можу знати?», «Що я повинен робити?», «На що я смію сподіватися?».

Простір і час

Кант вважав простір і час апіорними формами людського розуму. Тобто простір і час - це наші внутрішні форми сприйняття, свого роду «лінзи», через які ми дивимося на світ і вносимо в нього особливий тип порядку. [1], [3]

«Річ у собі»

Поняття «річ в собі» займало не останню роль в філософії Канта. Він говорив, що ні про які речі навколишнього нас світу не можна отримати остаточне і достовірне знання. Головні труднощі в пізнанні полягає в тому, що речі існують самі по собі, і у нас немає ніякої можливості дізнатися, які вони насправді. Кант вводить став потім дуже популярним термін - «річ у собі», який вказує на недоступність пізнання чого б то не було в фізичному світі. [4]

Феномени і ноумен

Кант вважає, що пізнання доступний тільки феноменальний рівень буття, тобто проявлений. А ноуменальний світ схожий на чарівний світ живих іграшок з дитячого мультика. [5]

Трансцендентне, іманентне та трансцендетальне

За Кантом, то, що принципово неможливо пізнати за допомогою чуттєвого досвіду називається трансцендентним. Іманентна у Канта - це те, що є невід'ємною частиною об'єкта, внутрішній зв'язок властивості речі і самої речі. Поняття трансцендентального відноситься не до пізнаваних об'єктів, а до самого пізнання, до умов можливості нашого досвіду. Трансцендетальне - це те, що спочатку властиво нашій свідомості і те, що робить можливим досвід як такої. [2]

Перелік джерел посилань

1. Кант.І. Критика чистого розуму/ Переклад з німецької та примітки Бурковського І. Київ. «Юніверс». 2000 р. – С.39-41
2. Кант. І. Критика чистого розуму/ Переклад з німецької та примітки Бурковського І. Київ. «Юніверс». 2000 р. – С. 51-52
3. Кант. І. Критика чистого розуму/ Переклад з німецької та примітки Бурковського І. Київ. «Юніверс». 2000 р. – С. 58-64
4. Кушаков Ю.В. «Річ у собі» [Електронний ресурс] - https://pidru4niki.com/69805/filosofiya/rich_sobi
5. Бурханов Р.А. «Трансцендетальное, іманентне та трансцендетальне у Філософії Іммануїлі Канта» [Електронний ресурс] - http://dom-hors.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/fik/2016/6/philosophy/burkhanov.pdf

Шпак А. Г.,
студентка 1 курсу,
ОП «Філософія»
Керівник: доц. Хміль Т. В.

СТЕРЕОТИПИ КРАСИ

Актуальність оцінки жіночої краси у період пандемії та карантину набула нового сенсу. Ціль роботи — визначення проблеми жіночої краси та її майбутнє.

«Краса» не являє собою універсальний та постійний феномен, він змінюється під впливом натиску суспільства, яке вважає щось кращим, популярних соцмереж, де люди висловлюють свої думки, не переймаючись оцінкою ззовні, та своєї власної оцінки оточуючих, яких ми вважаємо гарнішими, а отже і більш привабливими для нас та інших.

Так званий «міф про красу», описаний Наомі Вульф, авторкою бестселера «Міф про красу. Стереотипи проти жінок»[1], являє собою неявну ідеологію, котра може утримувати жінок у покорі. Суспільство має свої стандарти для всього, в тому числі і для зовнішності. Та жінки нібито не мають права на самостійну оцінку своєї себе. Це не означає, що усі чоловіки «стандартизовані» — вони також потерпають від дій соціуму, але значно менше і не так явно, як жінки.

Сама краса також грає чималу роль у конкуренції жінок між собою за право вибору «кращого» чоловіка, а у розрізі сучасності — кращої роботи. Чарльз Дарвін не був до кінця впевненим в правоті своєї теорії про те, що «краса» — це результат «сексуального відбору», котрий, в свою чергу, являє собою певний відступ від закону природного добору.

Чи зможемо ми створити інше майбутнє, де стандарти вимруть, а люди стануть щасливішими?

Люди вже почали це робити. Наприклад, бодипозитив — феміністська течія протидії лукізму, сексизму та сексуальній об'єктивації, яка вчить

(насамперед жінок та дівчат) позитивному ставленню до власного тіла, його прийняттю та вільному самовираженню[2]. Ця течія дійсна не лише для цисгендерних жінок, а для всіх, незважаючи на феміністське начало, адже проблеми із прийняттям себе пронизують усі гендери.

Перелік джерел посилань

1. Миф о красоте: Стереотипы против женщин / Наоми Вульф: Альпина нон-фикшн; Москва; 2020

2. Бодипозитив.—Режим доступу:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B2>

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Пархоменко Є. М.
студентка 2 курсу,
ОП «Культурологія»
Керівник: проф. Шабанова Ю.О.

ФЕНТЕЗІ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

Фентезі (англ. *fantasy* – фантазія) – це напрямок мистецтва, передусім літератури, що зароджується наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття як невеликі розважальні розповіді з захоплюючим сюжетом, де активну участь брали дивовижні істоти, а дії могли відбуватися в вигаданих світах. Такі розповіді публікувалися в тематичних журналах. Поступово цей напрям в літературі починає розвиватися, і вже в середині минулого сторіччя оформлюється в окремий жанр завдяки творам Дж. Р. Р. Толкіна та К. С. Льюїса, які зараз вважаються класиками фентезі, що задали його основні форми й канони.

Зараз фентезі є одним з найпопулярніших жанрів сучасної літератури, особливо серед молоді; існують навіть окремі премії, які відзначають найкращі твори в цьому жанрі поряд з науковою фантастикою: «Хьюго», «Небьюла», «Локус». Попри це, жанр є досі недостатньо дослідженим через існування великої кількості упереджень щодо цієї форми культури, відношення до неї як до «несерйозної», «безглуздої» та «дитячої». Але фентезі вже давно не відповідає таким невітнішим епітетам, хоч і дійсно в більшій мірі є представником масової культури, основними функціями якої є рекреація та соціалізація.

У сучасному світі фентезі можна розглядати як справжній феномен, що вийшов за рамки одного виду мистецтва й розширився вже не тільки на літературу, але й на кінематограф, музику (головним чином саундтреки до фільмів та серіалів) та нові форми культури: цифровий дизайн, мерчендайз.

По-перше, фентезі є цікавим сплавом сучасних тенденцій і цінностей з багатовіковими традиціями і сюжетами, адже часто фентезійні світи будуються на основі різних легенд і міфів (кельтських, германо-скандинавських, грецьких, східних та інших), або ж просто використовують елементи з цих джерел.

По-друге, література у жанрі фентезі стає формотворчою основою для комерційної діяльності. Найчастіше сам цей жанр передбачає серійність, тобто успішний літературний твір швидше за все матиме або пряме продовження, або розвиток другорядних ліній, Якщо цій серії вдається заслужити прихильність аудиторії, то за цим слідує екранізація цього роману, що є дуже прибутковим бізнесом. Наступним кроком може стати створення комп'ютерної або настільної гри, потім – випуск колекційної продукції: фігурок персонажів, артефактів. Таким чином, створюється ціла індустрія, яка у найбільш розвинутих формах може включати до себе туризм та розбудову спеціалізованих парків, музеїв.

По-третє, фентезі сприяє соціалізації людей та пробудженню їх творчого потенціалу. Багато хто саме завдяки своїм улюбленим фентезі-всесвітам знаходить собі коло для спілкування, бо в Інтернеті існує безліч форумів, блогів, груп, присвячених як конкретним творам, так всьому жанру в цілому. Це викликає народження нових субкультур, що існують за своїми правилами. Окрім цього, захоплення фентезі зумовлює розвиток творчої діяльності: створюються фанатські твори образотворчого мистецтва, література, косплей або навіть тематичні фестивалі та реконструкції сюжетів.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити висновок, що фентезі займає важливе місце у сучасному світі як частина масової культури, що перетворилося на мультижанровий феномен, що вийшов за рамки одного конкретного виду мистецтва. Фентезі є своєрідною формою нової міфотворчості, адже він перепрацьовує та транслює давні міфи людства, дозволяє людям провипити свої творчі здібності та соціалізуватися. Окрім того,

фентезі трансформується на справжню індустрію, що створює багато робочих місць для сценаристів, режисерів, дизайнерів, акторів та інших професіоналів, пов'язаних з культурою.

Перелік джерел посилань

1. Винтерле И. Д. Современное фэнтези как мультижанровое культурное явление. Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Нижний Новгород, 2011. № 6 (2). С. 93–96.
2. Мончаковская О. Феномен фэнтези и критерии оценки жанра в эпоху постмодерна. Проблемы истории, филологии, культуры. 2008. № 19. С. 324–349.
3. Павлухина О. В. Литература фэнтези в контексте современной культуры: предпосылки, особенности жанра, читательская аудитория. Вестник волжского университета им. В. Н. Татищева. 2013. № 4 (14). Т.2. С. 49–57.

Кшевецька В.В.
студентка 2 курсу,
ОП «Культурологія»
Керівник: проф. Шабанова Ю.О.

МІФИ СУЧАСНОСТІ: У ЩО ВІРІТЬ ЛЮДИНА СЬОГОДНІ

Міфи завжди були одним з механізмів організації соціального і культурного життя і допомагали отримати більш цілісне розуміння світу. Вони пов'язані з важко зрозумілим явищами і фактами. У сучасному світі міфологія протиставляється науковому знанню, яке пов'язане з раціональним мисленням. Незважаючи на розвиток науки, міфи досі існують у свідомості людей, тільки приймають нові форми. Розглянемо, як конструюється міфологічне мислення і в які міфи вірять сьогодні.

Міфологічна свідомість виникла через необхідність пояснити дивні побутові явища. І так як раніше знання про світ були значно вужчими, віра в міфічних персонажів була чітко закріплена в людському баченні світу. І незважаючи на розвиток науки, технологій, міфи є і зараз частиною культури.

Так, міфологічна свідомість допомагала створити більш цілісну картину світу і зменшити незнання про нього, тим самим задаючи особливі правила.

У сучасному суспільстві через потік безперервної різномірної інформації стирається чітке розуміння про те, як має бути. Людям все складніше орієнтуватися в постійно мінливому зовнішньому світі, і вони шукають якісь координати для того, щоб зорієнтуватися в інформаційному просторі. Ними можуть стати міфи.

Якщо зібрати всі поширені в наші дні міфи, можна виділити три великі категорії, за якими вони можуть бути розділені на стародавні, нові та оновлені.

Сьогодні увага багатьох залучають чорні діри, які «поглинають» космічні об'єкти. У такій інтерпретації вони стають частиною наукової фантастики і перетворюються в портали в інші всесвіти. Особливий інтерес проявляють до інопланетним істотам. Ідея апокаліпсису також є сучасним міфом, який має кілька версій.

Разом з розвитком технологій поширюються і міфи про них. Зазвичай вони включають в себе інформацію про засекречені технології, за допомогою яких можна змінювати світ.

Неповне наукове знання тягне за собою міфи, створені людиною для створення альтернативного бачення світу. Наукові міфи використовуються в маркетингових кампаніях. У стратегіях з просування товарів та послуг ЗМІ штучно створюють і поширюють нові наукові міфи, які міцно закріпилися в свідомості людей і приймаються ними як достовірний факт.

Отже, сучасне інформаційне поле спрощує маніпулювання масовою свідомістю. Сьогодні міфи стають частиною масової культури і проникають в політичну і економічну сфери. Критичне ставлення до цих феноменів дозволяє не піддаватися хибним судженням і тим самим конструювати найбільш правдиву картину світу. Явище сучасного міфу співвідноситься з процесами реміфологізації як стратегією тлумачення міфу, як значимого, автономного, цінного досвіду і універсального культурного принципу.

Перелік джерел посилань:

1. Народження сучасності. Людина в обіймах міфу / В. І. Левицький // Рипол Классик — 2016. — С. 160.
2. Наука і міфологія / Л.А. Соколов // Мультиверсум. Філософський альманах: Зб. наук. пр. — К., 2008. — Вип. 68. — С. 127-136.
3. Історико-філософські витoki неоміфологічного світогляду / М.В. Шарніна // Культура народів Причорномор'я. — 2013. — № 257. — С. 80-82.

Твердохліб А.А.

студентка 2 курсу,

ОП «Культурологія»

Керівник: проф. Шабанова Ю.О.

РИТУАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ПІЗНАННЯ ІНШИХ КУЛЬТУР

Явище танцю виникає у первісному суспільстві через необхідність виражати свою внутрішню емоційну систему; людина відчувала, що все, що існує в часі, підпорядковується ритмічним природним законам. Тобто будь-який процес, який відбувається в середовищі ритмічний і періодичний. Спроба підпорядкувати життя свого тіла космічним ритмам, ймовірно, призвела до появи примітивного танцю, який обходився без музики, обмежуючись акомпанементом найпростіших ударних інструментів[1].

До ритуальних танців традиційно відносять танці, де художній образ створюється засобами пластичних рухів людського тіла, кожен рух танцюриста має символічне значення та характерну форму, виконуються під час церемоній та ритуалів[2]. Видів ритуальних танців безліч, умовно їх можна поділити: за терміном виконання (від кількох хвилин, до двох діб), за складністю, за кількістю танцюристів, за необхідністю (військові, оборонні, релігійні й т.п), пов'язані з міфом або ні, пов'язані зі святами, або ні. Всі вони проходять в потужних ритмічних формах. Це, як правило, призводить до злиття учасників танцювального виру і глядачів в єдиний ритмічний пульс, який вивільнить величезну кількість енергії [3]. Збереження традиційних

ритуальних танців, може свідчити про те, що групові ритмічні рухи тіла призводять до виникнення містичного почуття спорідненості, єдності людей один з одним. Тому багато народів мають у своїй історії танці, побудовані за принципом кола, танцюють по колу, плетуть руки один одному на плечах або просто тягнуть за руки.

Танець, як ритуал використовували багато народів. У особливих випадках — війни, голод або для того, щоб пережити якесь інше лихо. Отже, це додало їм сил, допомагало подолати труднощі.

У Стародавньому Єгипті жриці виконували танець, що зображував пошуки Бога, поховання і траур. Закінчувався танець зведенням стовпа, що символізує воскресіння Бога, а разом з ним і всієї природи. Також відомий астрономічний танець жерців Стародавнього Єгипту. Плутарх має опис цього танцю. Згідно з його поясненням, спочатку жреці рухалися зі сходу на захід, символізуючи рух неба, і потім із заходу на схід, що відповідало руху планет. За допомогою жестів і різних видів рухів жерців давали уявлення про гармонію планетної системи.[3]

Одною із культур, яка дотепер зберегла традицію ритуального танцю є народ Бауле (етнічної групи акан), що переважно живуть в Кот-д'Івуар. Народність, де відчуття музики і ритму передається з покоління в покоління. Вони танцюють: коли необхідно викликати дощ, вилікувати хворого, вигнати злих духів, привітати дорогого гостя, перед полюванням на заручини.[4] Для підтримання ритму під час ритуальних танців Бауле традиційно використовують тамтам і калebas. [5] Танець як частина ритуалу забезпечує входження в особливий психічний стан, в якому можливі різного роду містичні контакти зі світом духовних енергій. [4]

Отже, спроба підпорядкувати життя свого тіла космічним ритмам, ймовірно, призвела до появи примітивного танцю. Ритуальний танець притаманний культурі майже кожного народу, дослідники нерідко ототожнюють його з традиційним танцем. Танець надає необхідну енергію для

життєвих, переживань кліматичних та екологічних подій — це додає їм сил, допомагає долати труднощі.

Перелік використаних джерел

1. Н. А. Нетужилова «Міф і ритуал як основа мистецтва танцю»
Стаття, 2009, —С. 256.
2. Королева Э. А. Ранні форми танцю. Кишинів, 1977
3. [Морина Л.П. Ритуальний танець і міф// Серія «Symposium», Релігія і мораль у світському світі.](#) , 2001. С.118-124.
4. Бернгард Гржимек. Ми жили серед Бауле. - М. : Видавництво «Думка», 1979.
5. В. А. Попов «Бауле» // Народи і релігії світу: енциклопедія , 1998.— С. 54.

ПЕДАГОГІКА

Качуріна В. О.

студентка 1 курсу,

ОП «Філософія»

Керівник: доц. Хміль Т. В.

СУЧАСНІ ФОРМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Наша історія дуже суперечлива, наслідком чого стало накопичення низки проблем у духовній сфері: мовних, культурних, морально-етичних, що є складовими національної ідентичності. Уявлення про мудрість, шляхетність, здатність до єдності та погодження інтересів потребує формування навичок спільної діяльності, вміння працювати у команді, пошук різних форм співпраці.

Однією з таких форм впровадження національних культурних цінностей, на мій погляд, є діяльність національно-патріотичних рухів і організацій. Однією з таких організацій є громадська організація «Всеукраїнська федерація «Спас»». Головною метою федерації є сприяння розвитку української культури та збереження національних традицій, поширення і пропаганда козацького бойового Звичаю Спас, сприяння у патріотичному вихованні дітей та молоді. На сьогоднішній день діяльність Федерації включає в себе організацію і проведення Всеукраїнських і Міжнародних фестивалів та змагань; конференцій, семінарів та презентацій з питань розвитку національної системи фізичного та патріотичного виховання, козацької педагогіки, відродження традицій громадського самоврядування, державотворення та інших питань розвитку українського суспільства. Наразі у 12 областях нашої держави діють спортивні осередки, де тисячі спасівців –

хлопців та дівчат – навчаються бойового, оздоровчого та фольклорно-мистецького напрямків Спасу.[1]

Завдяки національно-патріотичним рухам і організаціям почала більш жваво розповсюджуватися українська мова і культура. Саме історія нам показує, як потрібно виховувати себе, які цінності набувають актуальності в певних соціокультурних та історичних умовах. Слід відмітити, що ігрова форма не дарма сприймається як найбільш ефективна форма виховання молоді, про що нам свідчить європейський і світовий досвід спортивно-патріотичних рухів, таких, як скаути, пластуни та інші.

В нашій країні також популярні ігри спортивно-просвітницького спрямування: «Сокіл-джура», «Прорив», «Котигорошко», які навчають не тільки теоретичним і практичним знанням з окремих дисциплін, але й виховують командний дух, силу, спритність, дружність, вміння висловлюватись і чути інших, навичкам спілкування і виживання. Крім того, слід відмітити потужний потенціал соціалізації, які містять у себе подібні рухи.

Отже, сучасні форми патріотичного виховання молоді дуже актуальні і важливі для нашого майбутнього, тому що вони не є радикальні, примусові або обов'язкові. Вони виховують і згартовують людину не тільки фізично, а й духовно. На жаль, їх існування та функціонування залежить від діяльності окремих ентузіастів і потребує суттєвої підтримки - інформаційної, організаційної, фінансовій з боку державної і місцевої влади. Також є потреба у методичному забезпеченні, і це вже справа сучасних науковців і викладачів.

Клименко Д. В.
студент 2 курсу,
ОП «Кібербезпека»
Керівник: доц. Козинець І.І.

РОБОТА З СИСТЕМОЮ UNICHECK

«Unicheck - платний онлайн-сервіс пошуку плагіату, який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача. Сервіс підтримує велику частину форматів документу» [1].

Проблема плагіату в аспекті академічної доброчесності підіймається постійно. Оскільки одним із головних пунктів академічної доброчесності вважається правило поведінки із введенням наукової діяльності.

На жаль, велика кількість людей порушувала дані правила. З розвитком технологій з'явилися ресурси, які допомагають знайти плагіат та запозичені елементи тексту.

Порушення поведінки в аспекті введення наукової діяльності можна розподілити на декілька пунктів, таких як:

- ледачість. Особи, які відповідальні за ведення наукової діяльності можуть нехтувати своїми повноваженнями;

- людський фактор. Тема наукової діяльності може існувати і бути дослідженою іншими, тому навмисним або ненавмисним чином відповідальні особи можуть використати ресурси, які користувалися інші особи.

- фактор часу. Час, відведений на ведення наукової діяльності, може бути недостатнім, тому часу на редагування може не бути.

Система Unicheck дозволяє працювати і редагувати текст в режимі реального часу. Не виключною є функція, яка перевіряє одночасно якість тексту у процентному еквіваленті.

Особливість Unicheck – це принциповість, оскільки система розподіляє текст на категорії, такі як:

- цитати;
- списки джерел та літератури;
- текст.

На даний момент, системою Unicheck користуються більшість впливових ВНЗ України завдяки наступним «плюсам» ПЗ Unicheck:

- ПЗ не потребує встановлення на комп'ютери та інші девайси;
- ПЗ є частково безкоштовним для звичайних користувачів, що дозволяє перевірити головний функціонал. Для ВНЗ доступна більш розширена версія;
- Система має функцію автозаміни елементів тексту, автоматичну підстановку та пошук плагіату в онлайн (джерела Інтернет) або офлайн (локальна база файлів користувача) режимі [2].

Антиплагіат системи дозволяють частково нейтралізувати проблеми, які зв'язані з порушенням академічної доброчесності. Завдяки даним проектам, вирішуються проблеми глобального та локального характерів з точки зору академічної доброчесності: знижається потенційний ризик крадіжки інтелектуальної власності, підвищується якість науково-дослідницьких робіт, розкриваються нові ідеї для ведення наукової діяльності [3].

Отже, можна сказати, що проблема плагіату є актуальною, тому що реалізація плагіату призводить до стагнації дослідницького досвіду, як і об'єктів та суб'єктів академічної доброчесності, так і для держави та її статусу серед інших країн. Проведення досліджень і аналіз отриманих результатів та стратегія вирішення реалізації можливих плагіатів відкривають можливості для розширення ідей в різних галузях суспільства.

Перелік джерел посилань

1. Excsel W. Unplag Looks to do Away With Plagiarism in Education [Електронний ресурс] / William Excsel // TechCo. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://tech.co/news>.
2. Перевіряємо роботи на плагіат [Електронний ресурс] // Ізмаїльський державний гуманітарний університет. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.idgu.edu.ua/unicheck/#more-1650>.
3. Воліков В. В. Проблеми інтелектуальної власності: плагіат у науці [Електронний ресурс] / В. В. Воліков, І. П. Дзьобко // Приазовський державний

політехнічний університет. – 2013. – Режим доступу до ресурсу:
<http://tpa.pstu.edu/index>.

Тоффан В. В.
студент 2 курсу,
ОП «Кібербезпека»
Керівник: доц. Козинець І.І.

«ЦЕНТРОВАНІСТЬ» ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під академічною доброчесністю слід розуміти множину принципів та правил, затверджених державою і законом. Даним законам підпорядковуються всі органи державного або приватного характеру, які приймають участь в сфері надання освітніх послуг та процесу. Під процесом мається на увазі навчання, викладання і введення наукової діяльності. Головна мета даних процедур - це забезпечення довірених взаємовідносин між об'єктами і суб'єктами освітніх послуг [1].

Поняття "центрованість" несе в собі концентрацію в певній сфері. Якщо ми говоримо за центрованість в сфері академічної доброчесності, то слід розуміти, що це політика концентрації освітньої програми у різних навчальних закладах (Наприклад, ВНЗ). Головна ідея полягає у тому, що для об'єктів освітніх послуг програма освіти надається у вузькопрофільній і поглибленій формі.

З однієї сторони, центрована форма навчання надає детальну і повну інформацію, в якій зацікавлені об'єкти академічної доброчесності. З іншої сторони, дану форму важко редагувати і вносити нові ідеї. Наприклад, сфера інформаційних технологій розвивається щоденно, тому новий матеріал в освітній програмі для спеціалістів в сфері ІТ необхідно надавати постійно. Центрована форма навчання може заважати розвитку галузі в аспекті надання освітніх послуг.

Таким чином, страждають обидві сторони - як і об'єкти так і суб'єкти академічної доброчесності. Спеціалісти після центрованої форми навчання

потребують донавчання, а ВНЗ потребують кваліфікованих спеціалістів в аспекті надання освітніх послуг та їх донавчання. Однією із причин відсутності якісного персоналу в сфері надання освітніх послуг можна вважати нестачу або відсутність фінансових ресурсів для проведення процедури донавчання.

З іншої сторони децентралізована форма навчання не надає достатньо якісного навчального матеріалу для об'єктів надання освітніх послуг.

Слід також враховувати фактор "своєчасності". Даний фактор має на увазі актуальність обраного майбутнім спеціалістом напрямом навчання. Наприклад, з розвитком ІТ з'являються нові напрями розробки і впровадження нових технологій і як наслідок - потреба у нових спеціалістах, таких як біоінженер, проєктувальних "розумного середовища", Інженер 3D-друку та ін. [2].

В даних випадках, ВНЗ та інші навчальні заклади зумовлені створювати нові галузі для надання освітніх послуг в дефіцитних напрямках і навчати спеціалістів, які будуть надавати дані освітні послуги.

Не виключним фактором, який актуальний для більшості галузей - це відсутність практичних навичок. Оскільки ВНЗ в сфері інформаційних технологій завдяки центрованій формі навчання можуть надавати застарілий або неякісний матеріал, то більшість компаній не мають бажання привертати некваліфікованих спеціалістів до практики через кілька причин, таких як:

- Карантинні заходи. Оскільки більша частина компаній не може працювати "відкрито", то ВНЗ не може надати місця для проведення практики майбутнім спеціалістам;

- Безініціативність. Більша частина внутрішніх негативних чинників ВНЗ (корупція, неякісний матеріал та ін) відбивають бажання у майбутніх спеціалістів навчатися;

- Відсутність досвіду. Викладачі, які надають матеріал, частіше всього не мають практичного досвіду в обраних ними сферах;

- Низька якість освіти. Матеріал, який може надаватися в ВНЗ буває застарілим на декілька років;
- Стиль подачі інформації. Викладачі не завжди знають, як зацікавити спеціалістів. Також, ВНЗ не завжди може мати якісну програму навчання;
- Зацікавленість у кінцевому результаті. ВНЗ не зацікавлений у навчанні спеціалістів і кінцевому результаті [3].

Підсумовуючи, можна сказати, що якісна академічна доброчесність і форма навчання базується на купі зовнішніх та внутрішніх причинах, затверджених як і державою, так і органами надання освітніх послуг. Реформа освіти в аспекті академічної доброчесності надають змогу локальним органам навчання переглянути політику власної освітньої системи. Як наслідок, дані органи зможуть підготувати кваліфікованих спеціалістів, розробити широкий спектр надання освітніх послуг, а також реалізувати можливості для навчання зацікавлених сторін.

Перелік джерел посилань

1. Що таке академічна доброчесність? [Електронний ресурс] // АРНД. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://aphd.ua/shcho-take-akademichna-dobrochesnist/>.
2. Профессии будущего [Електронний ресурс] // Lectera. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://magazine.lectera.com/ru/articles/professii-budushego-kakie-specialnosti-budut-vostrebovany-v-blizhaishie-10-let>.
3. ИТ-образование. Перспективы и недостатки [Електронний ресурс] // CyberLeninka. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/it-obrazovanie-segodnya-problemy-i-perspektivy>

Наукове видання

Під. ред. Шабанової Юлії Олександрівни

Гуманітарні дослідження студентів

Збірка тез доповідей студентів на засіданні
Дискусійного клубу «Перспектива»

1 жовтня 2021 року.

Видано в редакції авторів

Підписано до друку 23.09.2021. Формат 30x42/4.

Папір офсет. Ризографія. Ум. друк. арк. 4,7.

Обл.-вид. арк. 3,6. Тираж 50 пр. Зам. №

Підготовлено до друку та видруковано
в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004.
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького